

જન્મદિને વધામણી

મહેન્દ્રભાઈ ત્રિવેદી
અધ્યક્ષ
પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડ
મો. ૯૮૨૫૦ ૩૫૮૩૩

જિતેન્દ્ર વી શાહ
કારોબારી સભ્ય
ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ
મો. ૯૪૨૮૮ ૦૩૨૫૮

જન્મદિને વધામણી વિભાગ અંતર્ગત કોઈપણ વાચક પોતાની તસવીરો પ્રકાશન માટે મોકલી શકે છે. પરંતુ, વાચકોને વિનંતી છે કે મોડામાં મોડી આ તસવીરો જન્મ-દિવસ હોય તેના અગાઉના દિવસે એક વાગ્યા સુધીમાં અખબારને મળી જાય.

- સંપાદક

નગરમાં સંત ભોજલરામ જયંતી ઉજવાઈ

શ્રી સૌરાષ્ટ્ર લેઉવા પટેલ સેવા સમાજ, ગાંધીનગર દ્વારા સંત શ્રી ભોજલરામની જન્મજયંતી ધામધૂમથી ઉજવવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે એક શોભાયાત્રાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંકટર-૭માં ભોજલરામ મંદિર ખાતેથી આ શોભાયાત્રાને પૂર્વ મંત્રી દિલીપ સંઘાણીએ પ્રસ્થાન કરાવ્યું હતું. પ્રજાપિતા બ્રહ્મકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વવિદ્યાલય દ્વારા આ શોભાયાત્રાનું પરંપરાગત રીતે સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. સૌરાષ્ટ્ર લેઉવા પટેલ સેવા સમાજના પ્રમુખ કુંવરજીભાઈ પટેલ, ટ્રસ્ટીઓ અને સભ્યો દ્વારા ભોજલરામભાષાની આરતી અને પૂજન-અર્ચન કરવામાં આવ્યું હતું.

ડાયરેક્ટ
સે

ભારતમાં સૌથી મોટો બિઝનેસ ધર્મનો છે
બીજો સૌથી મોટો બિઝનેસ રાજનીતિ છે
ત્રીજો સૌથી મોટો બિઝનેસ દલાલીનો છે
અને આ ત્રણેય બિઝનેસ ટેક્સ ફી છે

મનોરંજન

સિટી પલ્સ

સ્કીન-૧
બાહુબલિ-૨
૧૨.૩૦, ૩.૫૦
૭.૧૦, ૧૦.૩૦
સ્કીન-૨
બાહુબલિ-૨
૨.૩૦, ૬.૨૫, ૮.૪૫
સ્કીન-૩
બાહુબલિ-૨
૧૦.૩૦
ગાર્ડિયન ઓફ ધી ગેલેક્સી (અંગ્રેજી, ૩ડી)
૧૨.૩૦, ૫.૩૦
ગાર્ડિયન ઓફ ધી ગેલેક્સી (હિન્દી, ૩ડી)
૩.૦૦, ૮.૦૦
સ્કીન-૪
બાહુબલિ-૨
સવારે ૧૦.૦૦,
૫.૦૦, ૮.૦૦
સ્કીન-૪
બાહુબલિ-૨
સવારે ૧૧.૦૦

આઈઆઈટી, ગાંધીનગર દ્વારા કૌશલ્ય વિકાસ અભ્યાસક્રમો કાર્પેન્ટરી, વાયરિંગ, વેલ્ડિંગ, ફિટિંગ, શીટ મેટલ મશીનીંગ, પ્લમ્બિંગની તાલીમ વિનામૂલ્યે અપાશે

ગાંધીનગર, તા. ૧૧ આઈઆઈટી, ગાંધીનગર દ્વારા આયોજિત કૌશલ્ય વિકાસ કોર્સમાં વિવિધ પ્રકારના ૭ અઠવાડિયાના અભ્યાસક્રમો વિનામૂલ્યે શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. આ કોર્સમાં પ્રવેશ માટે છેલ્લી તારીખ ૧૫મી મે, ૨૦૧૭ નિયત કરવામાં આવી છે. કાર્પેન્ટરી (સુથારીકામ), વાયરિંગ, વેલ્ડિંગ, ફિટિંગ, શીટ મેટલ, મશીનીંગ, પ્લમ્બિંગ જેવા અભ્યાસક્રમો સંસ્થા દ્વારા વિનામૂલ્યે શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે આઈઆઈટી, પાલજ ખાતે રૂબરૂ સંપર્ક કરવાનો રહેશે અથવા આ અંગેની વધુ જાણકારી માટે પ્રોજેક્ટ સંયોજકનો મોબાઈલ નંબર ૭૮૧૮૮૫૧૧૧ માધ્યમથી ઓફિસ સમય દરમિયાન સંપર્ક કરવાનો રહેશે. આ અભ્યાસક્રમો તારીખ ૨૨મી મે થી ૩૧મી જુલાઈ સુધી સવારે ૧૦થી સાંજે ૫ દરમિયાન ચાલશે. તાલીમાર્થીએ ડિપોઝીટ પેટે રૂ. ૫૦૦ ભરવાના રહેશે, જે તાલીમ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યા બાદ તાલીમાર્થીને પ્રમાણપત્ર સાથે પરત કરવામાં આવશે. તાલીમ માટે તાલીમાર્થીએ સ્વખર્ચે આવવાનું રહેશે. સંસ્થા તરફથી બપોરે ભોજન અને સાંજે ઝાડા-કોંઠીની વ્યવસ્થા વિનામૂલ્યે કરવામાં આવશે. વહેલા તે પહેલાના ધોરણે પ્રવેશ આપવામાં આવશે, એમ સંસ્થા દ્વારા અખબારી યાદીમાં જણાવવામાં આવ્યું છે.

સ્વારા મ્યુઝીકલ મેલોડી ગ્રુપ દ્વારા ગાંધીનગર ટાઉનહોલ ખાતે એક સંગીતમય કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. 'એવરલાસ્ટીંગ મેલોડીયસ સોંગ્સ' શિર્ષક હેઠળ આયોજિત આ કાર્યક્રમમાં મુંબઈથી ખાસ પધારેલાં ગાયિકા મુદુલા દેસાઈ અને વસલા પાટીલે ઉપસ્થિત પ્રેક્ષકોને જૂના ગીતો પર ઝૂમવા મજબૂર કરી દીધા હતા. સાથી ગાયક કલાકાર તરીકે મહેશ શાહ, પ્રદીપ સોની, ઋતવિજ, શાયમ ગઢવી અને અલકા ઠાકુરે પોતાની કલાનાં અજવાળાં પાથર્યાં હતાં. સંગીત મંદી આ સંજોગ પ્રસ્તુતકર્તા ગાંધીનગર નિવાસી પ્રદીપ સોની અને મહેશ શાહે પણ પોતાની ગાયકીથી પ્રેક્ષકોની ભરપૂર પ્રશંસા મેળવી હતી. સંદિપ ક્રિશ્ચિયનના સંગીત સંચાલનમાં ગાયકો પૂરા મૂડમાં ખીલ્યા હતા, જેના કારણે એક પછી એક રજૂ થયેલા ગીતોને વધુ ને વધુ પ્રતિસાદ મળ્યો હતો. સમગ્ર કાર્યક્રમનું રસવાહી સંચાલન જાણીતા અંકર મોહસીન શેખે કર્યું હતું.

રાજ્યમાં બુદ્ધિસ્ટ ટુરિઝમ સર્કિટ માટે રાજ્ય સરકાર સક્રિય ગુજકેટમાં ગણિતે વિદ્યાર્થીઓને મુંઝવ્યા

ગાંધીનગર, તા. ૧૧ ગુજરાતમાં વડનગર, દેવની મોરી જેવા સ્થાનોને જોડતી બુદ્ધિસ્ટ ટુરિઝમ સર્કિટ કાર્યરત કરવાની દિશામાં રાજ્ય સરકાર આગળ વધી રહી છે. એમ મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ બુધવારે અમદાવાદમાં બુદ્ધ જયંતીએ આયોજિત વિશિષ્ટ સમારોહમાં જણાવ્યું હતું. આ ઉપરાંત શહેરમાં પણ બુદ્ધ જયંતીએ બુદ્ધવંદના, શોભાયાત્રા સહિતના કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંવકાય ફાઉન્ડેશન, ગુજરાત અને રાજ્ય સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગના સંયુક્ત ઉપક્રમે આયોજિત આ કાર્યક્રમમાં ઓલ ઇન્ડિયા ભિખ્મુ સંઘના પ્રેસિડેન્ટ ભંતે સદાનંદ મહાદેવો, ભંતે પ્રશીલરત્ન, મેયર ગૌતમ શાહ, મંત્રી આત્મારામ પરમાર ઉપસ્થિત રહેશે. મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું કે કરૂણા, દયા, પ્રેમ અને મોક્ષ સુધીની જીવન દિશા ચિંધવામાં ગૌતમ બુદ્ધનું સમાજ જીવન પર વિશેષ ઋણ રહેશે. ગૌતમ બુદ્ધની સાથે ભારતીય સંસ્કૃતિ

અભિન્ન રીતે સંકળાયેલી છે તેની ભૂમિકા આપત્તાંતેમણે બુધ્ધમુશરણમ ગચ્છામિ, સંઘમ શરણમ ગચ્છામિ ધર્મમુશરણમ ગચ્છામિ, ત્રણેયનો સમન્વય જ વર્તમાન વૈશ્વિક સમસ્યાઓનો તારણ ઉપાય છે. સામાજિક સમરસતા અને શાંતિ માટે ગૌતમ બુદ્ધના વિચારો ગુજરાતમાં પ્રસ્તુત છે. મુખ્યમંત્રીએ સામાજિક સમરસતા સ્થાપીને વ્યવિત-દલિતોની સમાનતા માટે સંકલ્પબદ્ધતા વ્યક્ત કરી જણાવ્યું કે સામાજિક સમરસતા-શાંતિ ડહોળવાનો પ્રયાસ કરનારા સમાજ વિરોધી તત્વોને જાકારો આપવાનો અનુરોધ કર્યો છે. સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા મંત્રી આત્મારામભાઈ પરમારે ભારતમાંથી પ્રસરેલો બૌદ્ધ ધર્મ વિચની સાંપ્રત સમસ્યાઓ સામે શાંતિનો સંદેશ આપતો ધર્મ છે તેની ભૂમિકા આપી જણાવ્યું કે ડો.બાબા સાહેબ આંબેડકરે પણ બૌદ્ધ ધર્મના સિદ્ધાંતોને અનુસરીને સૌની શાંતિ-કલ્યાણની કામના કરી હતી. આ પ્રસંગે વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ના વર્ષ માટે મહેસાણા જિલ્લાના જયમાડી -

રોહિતભાઈ રમણભાઈ ગગલભાઈને ડો.બાબાસાહેબ આંબેડકર એવોર્ડ, આણંદ જિલ્લાની આદર્શ સંસ્કાર સમાજ સંસ્થાના મહાત્મા ગાંધી એવોર્ડ, અમદાવાદના શ્રી વિઠ્ઠલરાય નથુરામ શ્રીમાળીને સંતશ્રી કબીર દલિત સાહિત્ય એવોર્ડ, સુરતના ડો. હેતલ જી. ચૌહાણને સાવિત્રીબાઈ ફૂલેદલિત મહિલા કલા/સાહિત્ય એવોર્ડ, જૂનાગઢના નિલેશ મંગાભાઈ કાથડને દાસીજીવજી શ્રેષ્ઠ દલિત સાહિત્યકૃતિ એવોર્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ગાંધીનગર, તા. ૧૧ શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા બુધવારે લેવામાં આવેલી ગુજકેટની પરીક્ષામાં ગણિતના પેપરમાં વિદ્યાર્થીઓ રીતસર રડી પડ્યા હતા. પેપર લેખી અને અધરું પુછાયું હોવાથી વિદ્યાર્થીઓ નિયત સમયમાં પેપર પૂર્ણ કરી શક્યા ન હતા. ઉપરાંત ટિવરસ્ટ કરેલા પ્રશ્નોના લીધે વિદ્યાર્થીઓ અટવાઈ પડ્યા હતા. પેપરમાં વિદ્યાર્થીઓને ૧૦ પ્રશ્નો દૃષ્ટી ગયા હોવાનું જાણવા મળે છે. મેથ્સ

એંશી ટકા વસતી જ્યાં વસે છે ત્યાંનું એક દશ્ય

આપણે બધા ભણતા હતા ત્યારથી કેટલીક વાતો આપણા દિલોદિમાગ અને સ્મૃતિમાં લખાઈ ગઈ છે. જેમ કે ભારત કૃષિપ્રધાન દેશ છે, પાણી અને વાણી ચોખ્ખાં રાખો, અતિથિ દેવો ભવ, ગુરુ બિના જ્ઞાન નાહી, જય જવાન જય કિસાન, ભારત મારો પ્રિય દેશ છે... વગેરે. પ્રાથમિક શાળાકાળ દરમિયાન જે કંઈ પ્રાપ્ત થાય છે તે માણસને પૂરી જિંદગી સતત તરોતાજ દેખાય છે અને વધુ ઉમદા યાદી કઠી હટી શકતી નથી. સમય જતાં માણસ નાગરિક બને, સમાજમાં સ્વતંત્ર રહેવા જાય ત્યાં સુધીમાં મોટા ભાગની

કડવી વાસ્તવિકતા તેને સમજાઈ જાય છે અને જીવન હળવું લાગતું હતું તે ભારે બોજ લાગવા માંડે છે. ભારતમાં સાત લાખથી વધુ ગામડાઓ છે અને આ બધાની આજીવિકાનો આધાર પણ એંશીથી નેવું ટકા કૃષિક્ષેત્ર જ હોય છે. છતાં આપણું કૃષિ ઉત્પાદન અને ઉત્પાદકોથી સૌથી વધુ સવાલો જોડાયેલા માલુમ પડે છે. ખેતીપ્રધાન રાષ્ટ્રને ઘણીવાર ડુંગળી કે કઠોળની આયાત કરવી પડે ત્યારે ભાવ કાબૂમાં આવે છે તે પણ કડવી હકીકત છે. ભારતનું સુંદર ગામડું જાણે કે પ્રકૃતિ માતાની ગોદમાં રમતું-હસતું શિયુ... પણ આ શિયુ એટલે કે નાનું

બાળક દયા આવે એવું થઈ ગયું છે. ધૂળિયા રસ્તા, અપૂરતી સવલતો, અપૂરતું સ્વખો અને શ્રમનો ભાર ઊંચકી ગામના લોકો સમી સાંજે ખેતર, વારી કે કામથી પરત આવે પછી નાનકડી બજારની જે બેચાર દુકાનો હોય ત્યાં રોજિંદું જીવન પાર પાડવા કંઈક ખરીદવા આવે છે. દુકાનની અંદર ડુંગળીનો ટોપલો છે, ગુટખા-બીડીના પકા લટકે છે, ડબ્બાઓમાં અનાજ-લોટ-ચોકલેટ-ઝાડા-ખાંડ રાખવામાં આવેલાં છે અને તેમાં ઉંદર ઝડપથી ફૂદાફૂદ કરતા હોય છે. ત્યારે ખરીદનારા શ્રમિકો શું શું ખરીદ કરે છે તે નજરે જુઓ તો

જીવન ઉપવન
મહેન્દ્ર એમ ત્રિવેદી
mmtrivedi007@gmail.com

આરતી થાય કે સાચા ભક્તોનાં દર્શન અવશ્ય થાય છે. કારણ કે આ ભારતનું ગામડું છે, આત્મા છે એટલે અહીં દંભ-ડોળ નથી. ભગવાન રંગ વિના પણ ખરી ભક્તિની જ્યોત ગામડે જરૂર જોવા મળે છે. બધા જ લોકો - પૂજારી, વાજિંતો વગાડનાર, દર્શન કરનાર - જીવનને અનુપમ રૂપ આપતાં પાત્રો જેવાં દેખાય છે. સુવિધાઓ ઓછી પરંતુ સંવેદનાઓ ઘણી અને સાચી એટલે ગામડું ભારતનો પ્રાણ કહેવાય છે. ગામના એટલે આપણા અને આપણા હોય ત્યાં પરાયાપણું ક્યાંથી ટકે ? સુખ-દુખમાં જલદીથી દોડીને સહભાગી થાય એ ગામડિયા લોકો જીવનની ધન્યતાને પામી શકે છે. કૃષિ એ ગામડાંનો શ્વાસ છે, ધબકાર છે. તેમ છતાં કમનસીબે તેના માલિકો દેવામાંથી શા માટે બહાર નીકળી શકતા નથી તે કોઈ જાણી શક્યું નથી. ખેતપેદાશો જ્યારે વિપુલ માત્રામાં મળે કે માર્કેટમાં ભાવ ઊંટની જેમ ધીમેથી બેસી જાય અને સંગ્રહ કરવાના માળખાકીય અભાવને લીધે વચ્ચેના વર્ગ આ સ્થિતિને વટાવી લે તેથી ખેતી કરનાર પાયમાલ અને બીજી તરફ ઉપભોક્તા કંગાળ. આ આપણી કૃષિ ક્ષેત્રની નહીં ગમતી હકીકત છે. ગામડાંઓમાં વીજળી મળી છે, ઈન્ટરનેટ મળ્યું છે, ઉમદા રોડ ઉપલબ્ધ થયા છે તેમ છતાં હવે

લોકો ગામડાંઓમાંથી નીકળી શહેરો તરફ કામની શોધમાં ઝડપથી ભાગી રહ્યા છે અને એટલે ગામડાંઓ ભાંગી રહ્યાં છે. દેશમાં જ્યારે વિકાસનો પ્રવેશ થાય ત્યારે તેની રોનક આવાં ગામડાંઓ સુધી જવી ખૂબ જરૂરી છે. ગામનો ચોરો, શિવ મંદિર, નદી કિનારો કે તળાવ, પ્રાથમિક શાળા, પંચાયત કચેરી આ બધું સ્વાર્થથી જેટલું પર હશે એટલી સંસ્કૃતિ ત્યાં જીવંત રહેશે. કાળાં નાણાં જેટલી જ પીડા કાળાં કામોથી માણસોને થઈ રહી છે. પરંતુ ગામડાંઓમાં હજી બે આંખની શરમનો કાયદો ચાલી રહ્યો છે. ગામડાંઓમાં માનવમંદિરની મહત્તા છે એટલે જનજીવનમાં બબાલ નથી અને જે કંઈ છે તે રાજકીય ક્ષેત્રના પ્રભાવ કે અભાવના લીધે છે. ભારતની અમીરી ગામડાંઓમાં છે, શહેરોમાં તો શોષણ સ્થિર થયું છે. હવે, ખરા અર્થમાં કૃષિપ્રધાન રાષ્ટ્ર છે. તેને વધુ મજબૂત કરીશું ? વ્યસનોમુક્ત શ્રામજીવનનો મંત્ર ચલાવીશું ? ભય કોઈ આત્મચિંતન કરે.

શેર આસ્વાદ મૂળ શોધ્યાં ના જરૂે એનાં કદિ પણ પીપળા જે ભીંત ફાડીને ઊગે છે (શીતલ જોશી)

વાચકોને આમંત્રણ
સંવેદના વિભાગમાં સ્વાભુભવો લખવા

લેખકો, વાચકોનું પ્રિય અને ગાંધીનગરનું પ્રથમ ટેલિક સમાચારપત્ર 'ગાંધીનગર સમાચાર' લખવા માગતા વાચકો માટે સંવેદના વિભાગ શરૂ કરી ચૂક્યું છે અને આ માટે લખવા સૌને આમંત્રણ આપે છે. આ વિભાગ અંતર્ગત દર માસે અલગ-અલગ વિષયો આપવામાં આવે છે, જે માટે વાચકોએ લખાણ મોકલવાનું હોય છે. વિભાગ દર સોમવારે પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે. કોઈપણ વાચક આ લખાણ મોકલી શકે છે, જે તેના નામ સાથે પ્રકાશિત કરાશે. દા. લખાણની લંબાઈ અને ઓડિટિંગનો ચાલકાર અખબાર અખાદિત રાખે છે. વાચકોને વિનંતી છે કે જાહેરની મર્યાદા ૧૫૦ સુધી રાખવામાં આવે. આ વખતનો વિષય છે :

'મારું માયાળુ મોસાળ'